TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. gegužės 7 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Kelių transporto priemonės – Darbo dienos ir poilsio dienos – Skaitmeniniai tachografai – Reglamentas (ES) Nr. 165/2014 – Darbo dienų neįregistravimas vairuotojo kortelėje ir registracijos lapų nebuvimas – Nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią tokiu atveju iš vairuotojo reikalaujama pateikti darbdavio patvirtinimą – Sprendimo 2009/959/ES priede pateikto blanko galiojimas“

Byloje C-96/19

dėl *Landesverwaltungsgericht Niederösterreich* (Žemutinės Austrijos apygardos administracinis teismas, Austrija) 2019 m. vasario 4 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2019 m. vasario 8 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

VO

prieš

Bezirkshauptmannschaft Tulln

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė L. S. Rossi (pranešėja), teisėjai J. Malenovský ir N. Wahl,

generalinis advokatas P. Pikamäe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos J. Schmoll ir G. Hesse,

– Belgijos vyriausybės, atstovaujamos C. Van Lul ir J.-C. Halleux,

– Europos Komisijos, atstovaujamos G. Braun ir J. Hottiaux,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas, pirma, dėl 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 165/2014 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo (OL L 60, 2014, p. 1), 34 straipsnio 3 dalies ir 36 straipsnio 2 dalies išaiškinimo ir, antra, dėl 2009 m. gruodžio 14 d. Komisijos sprendimo 2009/959/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/230/EB dėl blanko, naudojamo įgyvendinant socialinius teisės aktus, susijusius su kelių transporto veikla (OL L 330, 2009, p. 80), galiojimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant sunkiasvorių transporto priemonių vairuotojo VO ir *Bezirkshauptmannschaft Tulln* (Tulno rajono administracinė institucija, Austrija) ginčą dėl per patikrinimą kelyje jam skirtos baudos.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Reglamentas (EB) Nr. 561/2006

3 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo ir iš dalies keičiančio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 3821/85 ir (EB) Nr. 2135/98 bei panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 (OL L 102, 2006, p. 1), 1 straipsnyje nurodyta:

„Siekiant suderinti konkurencijos sąlygas tarp sausumos transporto rūšių, ypač kelių transporto sektoriuje, bei pagerinti darbo sąlygas ir saugų eismą keliuose, šis reglamentas nustato vairavimo trukmių, pertraukų ir poilsio laikotarpių taisykles vairuotojams, vežantiems keleivius ir krovinius keliais. Šiuo reglamentu taip pat siekiama skatinti valstybių narių stebėsenos ir vykdymo praktikos bei kelių transporto pramonės darbo pagerėjimą.“

4 Reglamento Nr. 561/2006 4 straipsnyje nustatyta:

„Šiame reglamente taikomos šios sąvokos:

<…>

e) „kiti darbai“ – tai visa veikla, [2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/15/EB dėl asmenų, kurie verčiasi mobiliąja kelių transporto veikla, darbo laiko organizavimo (OL L 80, 2002, p. 35)] 3 straipsnio a punkte apibrėžta kaip darbo laikas, išskyrus „vairavimą“, įskaitant bet kokį darbą tam pačiam ar kitam darbdaviui, atliekamą transporto sektoriuje ar už jo ribų;

<…>“

5 Šio reglamento 6 straipsnio 5 dalyje numatyta:

„Veiklos, apibrėžtos 4 straipsnio e punkte, trukmė, taip pat transporto priemonės, naudojamos komercinėms operacijoms, kurioms netaikomas šis reglamentas, vairavimo trukmė vairuotojo turi būti įregistruota kaip „kiti darbai“, taip pat vairuotojo turi būti įregistruoti visi „buvimo darbe“ laikotarpiai,

apibrėžti [1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų (OL L 370, 1985, p. 8)] 15 straipsnio 3 dalies c punkte, nuo jo paskutinio kasdienio ar kassavaitinio poilsio laikotarpio. Šis įrašas arba atliekamas ranka registracijos lape ar spaudinyje, arba įvedamas panaudojant įrašymo įrangos rankinio įvedimo mechanizmą.“

Reglamentas Nr. 165/2014

6 Reglamento Nr. 165/2014 2 straipsnio 2 dalis suformuluota taip:

„2. Be nurodytųjų 1 dalyje, šiame reglamente taikomos šios terminų apibrėžtys:

a) tachografas [arba kontrolės prietaisas] – įranga, skirta įrengti kelių transporto priemonėse automatiškai arba pusiau automatiškai rodyti, registruoti, spausdinti, laikyti ir pateikti duomenis apie tokių transporto priemonių judėjimą, įskaitant jų greitį, pagal 4 straipsnio 3 dalį, ir išsamią informaciją apie tam tikrus jų vairuotojų darbo laikotarpius;

<…>

d) tachografo kortelė – su tachografu naudotina lustinė kortelė, pagal kurią tachografu nustatoma kortelės turėtojo tapatybė ir leidžiamas duomenų perdavimas ir laikymas;

e) registracijos lapas – duomenims įregistruoti ir užregistruotiems duomenims laikyti skirtas lapas, įdedamas į analoginį tachografą, kuriame analoginiame tachografe sumontuotais ženklinimo prietaisais nepertraukiamai registruojama įrašytina informacija;

f) vairuotojo kortelė – tachografo kortelė, kurią valstybės narės valdžios institucijos išduoda konkrečiam vairuotojui, pagal kurią nustatoma vairuotojo tapatybė ir kuri yra skirta duomenims apie vairuotojo veiklą laikyti;

g) analoginis tachografas – tachografas, duomenis registruojantis registracijos lape pagal šį reglamentą;

h) skaitmeninis tachografas – tachografas, duomenis registruojantis tachografo kortelėje pagal šį reglamentą;

<…>“

7 Šio reglamento 5 straipsnyje „Skaitmeninio tachografo funkcijos“ nustatyta:

„Skaitmeniniais tachografais užtikrinamos šios funkcijos:

– greičio ir atstumo matavimas,

– vairuotojo veiklos ir važiavimo būsenos stebėsena,

– tachografo kortelių įkišimo ir ištraukimo stebėsena,

– vairuotojų rankomis įvestų duomenų registravimas,

<…>“

8 Šio reglamento 6 straipsnyje „Rodymas ir perspėjimas“ įtvirtinta:

„1. Skaitmeniniuose tachografuose ir tachografų kortelėse laikoma informacija, susijusi su transporto priemonės veikla ir su vairuotojais bei vairuotojų porininkais, rodoma aiškiai, nedviprasmiškai ir ergonomiškai.

2. Rodoma ši informacija:

<…>

c) vairuotojo veikla:

– jei esama veikla yra vairavimas – vairuotojo nepertraukiamo vairavimo trukmė ir tuometinė bendroji poilsio trukmė,

– jei esama veikla yra buvimas darbo vietoje / kitas darbas / poilsis ar pertrauka – tos veiklos esama trukmė (nuo jos pasirinkimo momento) ir esama bendroji poilsio trukmė;

<…>“

9 Šio reglamento Nr. 165/2014 29 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Jei vairuotojo kortelė pažeidžiama ar jos veikimas sutrinka, vairuotojas ją grąžina savo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai. Apie vairuotojo kortelės vagystę oficialiai pranešama valstybės, kurioje vagystė įvykdyta, kompetentingoms valdžios institucijoms.“

10 Reglamento Nr. 165/2014 34 straipsnyje numatyta:

„1. Vairuotojai registracijos lapus arba vairuotojo korteles naudoja kiekvieną dieną, kurią jie važiuoja transporto priemone, pradedant nuo tos akimirkos, kai jie perima transporto priemonės valdymą. Registracijos lapo ir vairuotojo kortelės neleidžiama ištraukti iki kasdienio darbo laiko pabaigos, nebent jas leidžiama ištraukti dėl kitų priežasčių. Registracijos lapo ar vairuotojo kortelės neleidžiama naudoti ilgiau nei numatyta.

<…>

3. Jei dėl to, kad vairuotojas yra ne transporto priemonėje, jis negali naudoti transporto priemonėje sumontuoto tachografo, 5 dalies b punkto ii, iii ir iv papunkčiuose nurodyti laikotarpiai:

<…>

b) jei transporto priemonėje sumontuotas skaitmeninis tachografas – naudojant tachografe numatytą rankinio įvedimo įtaisą įvedami į vairuotojo kortelę.

Valstybės narės nenustato reikalavimo vairuotojams pateikti formas, patvirtinančias jų veiklą tuo metu, kai jie nebuvo transporto priemonėje.

<…>

5. Vairuotojai:

<…>

b) naudoja jungimo mechanizmus, leidžiančius atskirai ir aiškiai įregistruoti tokius laikotarpius:
   i) prie ženklo : važiavimo laiką;

   ii) prie ženklo : kitą darbą, t. y. kitą nei važiavimo veiklą, kaip apibrėžta Direktyvos 2002/15/EB 3 straipsnio a punkte, taip pat bet kurį darbą tam pačiam ar kitam darbdaviui transporto ar kitame sektoriuje;

   iii) prie ženklo : kitą buvimo darbo vietoje laiką, kaip apibrėžta Direktyvos 2002/15/EB 3 straipsnio b punkte;

   iv) prie ženklo : pertraukas ar poilsį.

<…>“

11 Reglamento Nr. 165/2014 35 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Jei vairuotojo kortelė pažeidžiama, sutrinka jos veikimas, ji pametama ar pavagiama, vairuotojas:

a) savo kelionės pradžioje atsispausdina išsamią informaciją apie transporto priemonę, kuria jis važiuoja, ir įrašo į tą spaudinį:

   <…>
   ii) 34 straipsnio 5 dalies b punkto ii, iii ir iv papunkčiuose nurodytus laikotarpius;

b) kelionės pabaigoje atsispausdina informaciją, susijusią su tachografu užregistruotais laikotarpiais, užregistruoja bet kuriuos kito darbo, buvimo darbo vietoje ir poilsio laikotarpius nuo tada, kai kelionės pradžioje atsispausdintas spaudinys, jei ta informacija neužregistruota tachografu, ir pasižymi tame dokumente vairuotojo tapatybės informaciją (pavardę, vairuotojo kortelės ar vairuotojo pažymėjimo numerį), įskaitant vairuotojo parašą.“

12 Šio reglamento 36 straipsnyje numatyta:

„<…>

2. Jei vairuotojas vairuoja transporto priemonę su joje sumontuotu skaitmeniniu tachografu, tai paprašytas įgalioto kontroliuojančio pareigūno jis turi būti pasirengęs pateikti:

i) savo vairuotojo kortelę;

ii) tą dieną ir praėjusias 28 dienas ranka darytus visus įrašus ir atsispausdintus spaudinius, kaip reikalaujama šiame reglamente ir Reglamente (EB) Nr. 561/2006;

<…>

3. Įgaliotas kontroliuojantis pareigūnas atitiktį Reglamentui (EB) Nr. 561/2006 gali tikrinti nagrinėdamas registracijos lapus, taip pat tachografe ar vairuotojo kortelėje registruotus rodomus, atspausdintus ar perkeltus duomenis arba, jei tai neįmanoma, bet kurį kitą lydimąjį dokumentą, pagrindžiantį neatitiktį nuostatoms, pavyzdžiui, šio reglamento 29 straipsnio 2 daliai ir 37 straipsnio 2 daliai.“

13 Reglamento Nr. 165/2014 37 straipsnio 2 dalis suformuluota taip:

„Jei tachografas netinkamas naudoti ar veikia su triktimis, vairuotojas registruoja duomenis, kurie leidžia jį identifikuoti (tapatybės duomenis (pavardę, vairuotojo kortelės arba vairuotojo pažymėjimo numerį), įskaitant parašą, taip pat praėjusių skirtingų laikotarpių informaciją, kurios jau neregistruoja tachografas arba kuri nėra tachografu teisingai spausdinama:

a) registravimo lap[e] ar lapuose, arba

b) prie registracijos lapo prisegamame laikiname lape ar su vairuotojo kortele laikytiname lape.“

Direktyva 2006/22/EB

14 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/22/EB dėl būtiniausių sąlygų Tarybos reglamentams (EEB) Nr. 3820/85 ir (EEB) Nr. 3821/85 dėl su kelių transporto veikla susijusių socialinių teisės aktų įgyvendinti ir panaikinančios Direktyvą 88/599/EEB (OL L 102, 2006, p. 35) 11 straipsnio „Geriausia praktika“ 3 dalyje įtvirtinta:

„Laikydamasi 12 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos, Komisija nustato elektroninės ir atspausdinamos formos blanką, pildomą, kai vairuotojas turėjo laikinojo nedarbingumo ar kasmetines atostogas, arba kai Reglamento (EEB) Nr. 3821/85 15 straipsnio 7 dalies pirmos pastraipos pirmoje įtraukoje nurodytu laikotarpiu jis vairavo kitą transporto priemonę, kuriai netaikomas [1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3820/85 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo (OL L 370, 1985, p. 1)].“

15 Šios direktyvos 13 straipsnyje „Įgyvendinimo priemonės“ nurodyta:

„Valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva Komisija, laikydamasi 12 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos, priima įgyvendinimo priemones, turėdama vieną iš šių tikslų:

a) remti bendrą požiūrį, skirtą šiai direktyvai įgyvendinti;

b) skatinti vykdomųjų institucijų nuoseklų požiūrį ir suderintą Reglamento [Nr. 561/2006] nuostatų aiškinimą;

c) palengvinti transporto sektoriaus ir vykdomųjų institucijų dialogą.“

Sprendimas 2007/230/EB

16 2007 m. balandžio 12 d. Komisijos sprendimo 2007/230/EB dėl blanko, naudojamo įgyvendinant socialinius teisės aktus, susijusius su kelių transporto veikla (OL L 99, 2007, p. 14), 1 straipsnyje numatyta:

„Direktyvos 2006/22/EB 11 straipsnio 3 dalyje nurodytas blankas yra šio sprendimo I priede pateiktos formos blankas.“

17 Sprendimo 2007/230 priede pateiktame veiklos patvirtinimo blanke, be kitų punktų, buvo trys – atitinkamai 13, 14 ir 15 – punktai, vieną iš kurių turėjo žymėti įmonė, atsižvelgdama į tai, ar vairuotojas „13. buvo laikinojo nedarbingumo atostogose“, „14. buvo kasmetinėse atostogose“ arba „15. vairavo transporto priemonę, kuriai netaikomas Reglamentas (EB) Nr. 561/2006 <…>“.

Sprendimas 2009/959

18 Sprendimo 2009/959 1, 3 ir 4 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(1) Pirminis patikrinimų keliuose informacijos šaltinis yra tachografo įrašai. Tokių įrašų stoka turėtų būti pateisinama tik tuomet, kai tachografo įrašų, įskaitant įrašymą ranka, nebuvo galima atlikti dėl objektyvių priežasčių. Turėtų būti nustatyta, kaip tokiais atvejais šios priežastys patvirtinamos [Tokiais atvejais šios priežastys turi būti patvirtintos].

<…>

(3) Siekiant, kad valstybių narių atliekamas patikrinimas, kaip laikomasi [Reglamento Nr. 561/2006] nuostatų, būtų veiksmingesnis ir duotų geresnių rezultatų, [Sprendimo 2007/230 pateikiamas blankas] turėtų būti keičiamas papildant Direktyvos 2006/22/EB 11 straipsnio 3 dalyje nurodytus jo elementus.

(4) Patvirtinimo blankas turėtų būti naudojamas tik tuomet, kai dėl objektyvių priežasčių tachografo įrašais neįmanoma įrodyti, kad laikytasi Reglamento (EB) Nr. 561/2006 nuostatų.“

19 Sprendimo 2009/959 1 straipsnyje įtvirtinta:

„Sprendimo 2007/230/EB priedas pakeičiamas šio sprendimo priedo tekstu.“

20 Sprendimo 2009/959 priede pateiktame patvirtinimo blanke, pirma, pakartojama Sprendimo 2007/230 priede pateikto blanko 13, 14 ir 15 punktuose nurodyta informacija, pakeičiant jų numeraciją atitinkamai į 14, 15 ir 17 punktus, ir, antra, pridedami trys nauji punktai, vieną iš kurių turi žymėti įmonė, atsižvelgdama į tai, ar vairuotojas: „16 atostogavo arba ilsėjosi“, „18. nevairavo, tačiau dirbo kitą darbą“ arba „19. buvo darbe“.

Austrijos teisė

21 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinos redakcijos *Kraftfahrgesetz* 1967 (1967 m. Motorinių transporto priemonių įstatymas, toliau – 1967 m. KFG) 102a straipsnio 4 dalyje įtvirtinta:

„Motorinių transporto priemonių, kuriose įrengtas skaitmeninis tachografas, kaip tai suprantama pagal Reglamentą [Nr. 165/2014], vairuotojai, naudodami jį, privalo vadovautis tachografo naudojimo instrukcija. Jie privalo pasirūpinti, kad tachografas veiktų per visą kelionę ir kad jame būtų naudojama vairuotojo kortelė. Vairuotojai, viešojo saugumo tarnybos organui ar kelių eismo priežiūros organui

pareikalavus, privalo pateikti Reglamente [Nr. 165/2014] numatytus spaudinius, vairuotojo kortelę ir turimus einamosios dienos ir ankstesnių 28 dienų registracijos lapus, jei tuo laiku vairavo transporto priemonę, kurioje įrengtas analoginis tachografas. Vairuotojui turi būti išduotas tai liudijantis patvirtinimas. Jei vairuotojo kortelėje trūksta atskirų darbo dienų ir vairuotojas neturi atitinkamų dienų registracijos lapų, jis privalo vežiotis atitinkamus darbdavio patvirtinimus, kurie turi atitikti minimalius reikalavimus, keliamus Komisijos blankui, parengtam vadovaujantis Direktyvos [2006/22] 11 straipsnio 3 dalimi, ir pateikti juos per patikrinimus.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

22 Per 2018 m. kovo mėn. kelyje atliktą patikrinimą Austrijos valdžios institucijos pagal 1967 m. KFG nuostatas sunkiasvorės krovininės transporto priemonės, kurioje buvo įrengtas skaitmeninis tachografas, vairuotojui VO skyrė 50 EUR baudą dėl to, kad jis dėl kelių dienų iki šio patikrinimo negalėjo pateikti savo darbdavio patvirtinimo, parengto remiantis Sprendimo 2009/959 priede pateiktu blanku ir liudijančio, kad jis nevairavo šios transporto priemonės nurodytomis dienomis (dienos nevairuojant). Jeigu jis būtų pateikęs tokį patvirtinimą, būtų galima ištaisyti reikalingų duomenų, kurie turėjo, bet nebuvo įregistruoti nurodytoje transporto priemonėje įrengtame skaitmeniniame tachografe, trūkumą.

23 *Landesverwaltungsgericht Niederösterreich* (Žemutinės Austrijos apygardos administracinis teismas, Austrija), kuriam VO pateikė skundą dėl sprendimo skirti baudą, abejoja, pirma, ar dienos nevairuojant patenka į sąvoką „veikla“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 165/2014 34 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą, ir ar dėl to draudžiama iš vairuotojo reikalauti, kad jis dėl dienų nevairuojant pateiktų patvirtinimą, kurio reikalaujama pagal 1967 m. KFG 102a straipsnio 4 dalį. Jeigu atsakymas būtų teigiamas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad VO neturėtų būti baudžiamas už nurodytos nacionalinės teisės nuostatos pažeidimą.

24 Be to, darant prielaidą, kad sąvoka „veikla“, kaip ji suprantama pagal šio reglamento 34 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą, apima dienas nevairuojant, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl Sprendimo 2009/959 priede pateikto blanko galiojimo. Šio teismo teigimu, į šį blanką įtraukdama 16, 18 ir 19 punktus Komisija viršijo Direktyvos 2006/22 11 straipsnio 3 dalyje jai suteiktus įgaliojimus, nes, priešingai, nei numatyta minėto reglamento 34 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje, nustatė reikalavimą vairuotojams pateikti jų darbdavio išduotą blanką, patvirtinantį jų veiklą, nors jie nebuvo jų transporto priemonėje.

25 Šiomis aplinkybėmis *Landesverwaltungsgericht Niederösterreich* (Žemutinės Austrijos apygardos administracinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Reglamentą [Nr. 165/2014], visų pirma jo 34 straipsnio 3 dalies [antrą pastraipą] ir 36 straipsnio 2 dalį, reikia aiškinti taip, kad jam prieštarauja nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią reikalaujama, kad motorinių transporto priemonių, kuriose įrengti [šio reglamento] 2 straipsnio 2 dalies h punkte apibrėžti skaitmeniniai tachografai, vairuotojai tuo atveju, jei vairuotojo kortelėje <…> trūksta atskirų darbo dienų, kurių registracijos lapų jie irgi neturi su savimi, privalo vežiotis ir per patikrinimus pateikti atitinkamus darbdavio patvirtinimus, kurie turi atitikti būtiniausius reikalavimus, keliamus Komisijos blankui, parengtam vadovaujantis Direktyvos[2006/22] 11 straipsnio 3 dalimi?

2. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų neigiamas, ar Komisijos sprendimu [2009/959] nustatytas blankas yra visiškai arba iš dalies negaliojantis?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

26 Pateikdamas pirmąjį klausimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 165/2014 34 straipsnio 3 dalies antra pastraipa turi būti aiškinama taip, kad į joje numatyto draudimo taikymo sritį patenka nacionalinės teisės nuostata, įpareigojanti transporto priemonės, kurioje įrengtas skaitmeninis tachografas, vairuotoją kaip papildomą savo veiklos įrodymą – kai trūksta automatinių ir rankinių įrašų tachografe – pateikti veiklos patvirtinimą, jo darbdavio parengtą atsižvelgiant į Sprendimo 2009/959 priede pateiktą blanką.

27 Kad būtų galima atsakyti į šį klausimą, pirmiausia reikia priminti, kad vadovaujantis Reglamento Nr. 561/2006 1 straipsniu šiuo reglamentu siekiama suderinti konkurencijos sąlygas kelių transporto sektoriuje ir pagerinti darbo sąlygas bei kelių eismo saugumą; šie tikslai iš esmės reiškia pareigą įrengti kelių transporto priemonėse patvirtintus tachografus, kuriuos naudojant būtų galima patikrinti, ar laikomasi vairuotojų vairavimo ir poilsio laiko reikalavimų (2019 m. vasario 7 d. Sprendimo *NK* C-231/18, EU:C:2019:103, 18 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

28 Siekiant šio tikslo, Reglamente Nr. 165/2014 įtvirtintos tam tikros nuostatos dėl tachografų naudojimo transporto priemonėse, kurioms taikomas Reglamentas Nr. 561/2006.

29 Transporto priemonės, kurioje įrengtas skaitmeninis tachografas, kaip pagrindinėje byloje, veikiantis su vairuotojo kortele (pagal Reglamento Nr. 165/2014 2 straipsnio 2 dalies d ir f punktus – su tachografu naudotina lustinė kortelė, pagal kurią nustatoma vairuotojo tapatybė ir kurioje laikomi duomenys apie jo veiklą), atveju pagal šio reglamento 34 straipsnio 1 dalį reikalaujama, kad vairuotojas naudotų šią kortelę kiekvieną dieną, kai vairuoja, pradedant nuo tos akimirkos, kai jis perima transporto priemonės valdymą, be to, vairuotojo kortelės neleidžiama ištraukti iki kasdienio darbo laiko pabaigos.

30 Vis dėlto pagal Reglamento Nr. 165/2014 34 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos b punktą, jei vairuotojas negali naudoti transporto priemonėje įrengto tachografo automatinio duomenų įvedimo funkcijos dėl to, kad jis yra ne joje, 5 dalies b punkto ii, iii ir iv papunkčiuose nurodyti kiti su vairavimu nesusiję laikotarpiai – „kito darbo“ laikotarpiai, „kitas buvimo darbo vietoje laikas“ ir „pertraukos ar poilsis“ – turi būti įvedami į vairuotojo kortelę naudojant tachografe numatytą rankinio įvedimo funkciją.

31 Reglamento Nr. 165/2014 36 straipsnio 2 dalyje patikslinama, kad transporto priemonės, kurioje įrengtas skaitmeninis tachografas, vairuotojas, paprašytas įgalioto kontroliuojančio pareigūno, turi būti pasirengęs pateikti tą dieną ir 28 ankstesnes dienas visus ranka darytus ir atsispausdintus įrašus, kaip reikalaujama šiame reglamente ir Reglamente (EB) Nr. 561/2006.

32 Darytina išvada, kad tuo atveju, kai, kaip pagrindinėje byloje, vairuotojas per patikrinimą kelyje negali pateikti prašomos informacijos, susijusios su keliomis dienomis iki šio patikrinimo, kyla klausimas dėl papildomų įrodymų, kurių gali būti pareikalauta pateikti iš šio vairuotojo, kad būtų ištaisytas reikiamų duomenų neįregistravimo jo transporto priemonėje įrengtame skaitmeniniame tachografe trūkumas.

33 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą dėl Reglamento Nr. 165/2014 34 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje įtvirtinto draudimo – kad valstybės narės negali reikalauti iš vairuotojų pateikti formas, patvirtinančias jų veiklą tuo metu, kai jie nebuvo transporto priemonėje, apimties. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar dienos nevairuojant patenka į sąvoką „veikla“, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą, ir, jeigu taip, priešingai, nei numatyta KFG 1967 102a straipsnio 4 dalyje, negalima reikalauti iš vairuotojo pateikti darbdavio išduotą patvirtinimą dėl tokių dienų nevairuojant, net jeigu toks patvirtinimas išduodamas remiantis Sprendimo 2009/959 priede pateiktu blanku.

34 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 165/2014 34 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje vartojama sąvoka „veikla“ jame neapibrėžta.

35 Be to, jokia šio reglamento nuostata neleidžia manyti, kad šią sąvoką reikia aiškinti siaurai, t. y. kad į ją nepatenka šio reglamento 34 straipsnio 5 dalies b punkte išvardyti laikotarpiai. Reglamento Nr. 165/2014 6 straipsnio 2 dalies c punkte dėl vairuotojo veiklos įtvirtinta, kad „jei esama veikla yra vairavimas“ – tai vairuotojo nepertraukiamo vairavimo trukmė ir tuometinė bendroji poilsio trukmė, o „jei esama veikla yra buvimas darbo vietoje / kitas darbas / poilsis ar pertrauka“– tos veiklos esama trukmė ir esama bendroji poilsio trukmė.

36 Vis dėlto pirmiausia Reglamento Nr. 165/2014 nuostatų struktūros neatitiktų jo 34 straipsnio 3 dalies antros pastraipos aiškinimas taip, kad pagal ją draudžiama nacionalinės teisės nuostata, reikalaujanti, kad vairuotojas pateiktų darbdavio išduotą jo veiklos patvirtinimą, jeigu dėl to, kad jis nebuvo transporto priemonėje, nebuvo padaryta automatinių ir rankinių įrašų, kurie paprastai turėtų būti įregistruoti šioje transporto priemonėje įrengtame skaitmeniniame tachografe.

37 Iš Reglamento Nr. 165/2014 36 straipsnio 3 dalies būtent matyti, kad kontroliuojantis pareigūnas gali tikrinti, ar laikomasi Reglamento Nr. 561/2006 nuostatų, nagrinėdamas tachografe ar vairuotojo kortelėje registruotus rodomus, atspausdintus ar perkeltus duomenis arba, „jei tai neįmanoma, bet kurį kitą: <…> dokumentą“, pagrindžiantį, kad nesilaikyta nuostatų, pavyzdžiui, Reglamento Nr. 165/2014 29 straipsnio 2 dalies, kurioje reglamentuojami vairuotojo kortelės vagystės, pažeidimo ar jos sutrikusio veikimo atvejai, ir 37 straipsnio 2 dalies, kurioje nurodoma, kokius duomenis vairuotojas turi registruoti, jei tachografas netinkamas naudoti ar sutrikęs jo veikimas. Kadangi šios dvi nuostatos akivaizdžiai nėra išsamios, pagal šio reglamento 36 straipsnio 3 dalį valstybių narių kontrolės institucijoms suteikiama teisė kaip papildomus įrodymus nagrinėti bet kokios rūšies dokumentą, kuris leistų joms patikrinti įvairius vairuotojo veiklos laikotarpius, kai jie neįregistruoti transporto priemonėje įrengtame skaitmeniniame tachografe.

38 Aiškinant priešingai, būtų pažeisti reglamentuose Nr. 561/2006 ir Nr. 165/2014 numatyti tikslai, visų pirma kelių eismo saugumo užtikrinimas ir vairuotojų darbo sąlygų gerinimas. Dėl tokio aiškinimo valstybių narių kontrolės institucijos ne tik prarastų galimybę užtikrinti, kad būtų laikomasi šių vairuotojų vairavimo, pertraukų ir poilsio laikotarpių, numatytų Reglamente Nr. 561/2006, tuo atveju, kai atitinkamų duomenų nebuvo galima suvesti į skaitmeninį tachografą, bet ir tam tikrais atvejais lemtų tai, kad tokie duomenys nebūtų registruojami tyčia.

39 Be to, šio sprendimo 36 punkte pateiktą vertinimą patvirtina sutampančios Belgijos vyriausybės ir Komisijos pastabos, jog Reglamento Nr. 165/2014 34 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytu draudimu siekiama tik ištaisyti tam tikrų valstybių narių praktiką, pagal kurią, be tachografuose esančių įrašų, iš vairuotojų sistemingai buvo reikalaujama pateikti nacionalines formas kaip jų veiklos įrodymus ir dėl to kelių transporto įmonėms kildavo papildomų administracinių sunkumų ir išlaidų.

40 Galiausiai reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 165/2014 priėmimas neturėjo jokios įtakos Direktyvos 2006/22 11 straipsnio 3 dalies turiniui. Šia nuostata Komisija raginama nustatyti elektroninės ir spausdintinės formos blanką, kuris būtų naudojamas, jei vairuotojas buvo laikinojo nedarbingumo arba kasmetinėse atostogose, arba einamąją dieną ar 28 ankstesnes dienas vairavo kitą transporto priemonę, kuriai netaikomas Reglamentas Nr. 561/2006. Vadovaujantis Sprendimo 2009/959 3 ir 4 konstatuojamosiomis dalimis, blankas, pateiktas šios direktyvos priede, turėtų būti naudojamas tik tuomet, kai nėra tachografo įrašų, įskaitant suvestų ranka, kuriais remiantis būtų galima užtikrinti Reglamento Nr. 561/2006 nuostatų laikymąsi.

41 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Reglamento Nr. 165/2014 34 straipsnio 3 dalies antra pastraipa turi būti aiškinama taip: į joje numatyto draudimo taikymo sritį nepatenka nacionalinės teisės nuostata, įpareigojanti transporto priemonės, kurioje įrengtas skaitmeninis tachografas, vairuotoją kaip

papildomą savo veiklos įrodymą – kai tachografe trūksta automatinių ir ranka padarytų įrašų – pateikti veiklos patvirtinimą, jo darbdavio parengtą remiantis Sprendimo 2009/959 priede pateiktu blanku.

Dėl antrojo klausimo

42 Pateikdamas antrąjį klausimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar Sprendimu 2009/959 iš dalies pakeisdama Sprendimo 2007/230 priede pateiktą blanką: numatydama daugiau atvejų, kai vairuotojas nevairavo, nei nurodyti Direktyvos 2006/22 11 straipsnio 3 dalyje, ši institucija viršijo pagal šią nuostatą jai suteiktus įgaliojimus, dėl ko taip pakeistas blankas visiškai ar iš dalies negalioja.

43 Pirma, reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui nekyla jokių abejonių dėl nurodyto blanko galiojimo, kiek tai susiję su jo 14, 15 ir 17 punktais, kurie pagal Direktyvos 2006/22 11 straipsnio 3 dalį atitinka laikotarpius, kai vairuotojas buvo laikinojo nedarbingumo atostogose, kasmetinėse atostogose ar vairavo kitą transporto priemonę, kuriai netaikomas Reglamentas Nr. 561/2006.

44 Antra, reikia priminti, kad Sprendimo 2009/959 priede pateiktame blanke yra trys papildomi punktai, leidžiantys pažymėti laikotarpius, kai vairuotojas atostogavo ar ilsėjosi, atliko kitą darbą nei vairavimas arba dirbo įmonei; šie laikotarpiai išvardyti atitinkamai šio blanko 16, 18 ir 19 punktuose.

45 Nors iš tiesų šie punktai nenurodyti Direktyvos 2006/22 11 straipsnio 3 dalyje, reikia pažymėti, kad Sprendimo 2009/959 teisinis pagrindas yra ne tik ši nuostata, bet ir šios direktyvos 13 straipsnis, pagal kurį Komisijai leidžiama savo iniciatyva priimti Direktyvos 2006/22 įgyvendinimo priemones, kuriomis, be kitų tikslų, būtų siekiama skatinti kontrolės institucijų nuoseklų požiūrį ir suderintą Reglamento Nr. 561/2006 nuostatų aiškinimą.

46 Kaip nurodyta Sprendimo 2009/959 3 konstatuojamojoje dalyje, būtent siekiant palengvinti remiantis Reglamentu Nr. 561/2006 valstybių narių atliekamą patikrinimą ir padaryti jį veiksmingesnį, į šio sprendimo priede pateiktą blanką buvo įtraukta papildoma informacija, nurodyta jo 16, 18 ir 19 punktuose.

47 Reglamento Nr. 561/2006 6 straipsnio 5 dalyje įtvirtinta, kad vairuotojas turi automatiškai arba rankiniu būdu suvesti kasdienio ar savaitės poilsio laiką, visus „buvimo darbe“ laikotarpius ir kitam darbui skirtą laiką. Ši registravimo pareiga taikoma ir tada, kai vairuotojas yra ne savo transporto priemonėje pagal Reglamento Nr. 165/2014 34 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos b punktą.

48 Vadinasi, jeigu tokių įrašų nėra, galima reikalauti, kad vairuotojas pateiktų šių reglamentų nuostatų laikymosi įrodymą: reikiamus duomenis apie vieną ar kitą pirmesniame šio sprendimo punkte nurodytą laikotarpį, remiantis Sprendimo 2009/959 priede pateiktu blanku, kad valstybių narių kontrolės institucijos galėtų užtikrinti, jog laikytasi šiais reglamentais siekiamų tikslų pagerinti vairuotojų darbo sąlygas ir užtikrinti kelių eismo saugumą.

49 Taigi išnagrinėjus antrąjį klausimą nebuvo nustatyta nieko, kas galėtų turėti įtakos Sprendimo 2009/959 priede pateikto Komisijos blanko galiojimui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

50 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

1. **2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 165/2014 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo, 34 straipsnio 3 dalies antra pastraipa turi būti aiškinama taip, kad į joje numatyto draudimo taikymo sritį nepatenka nacionalinės teisės nuostata, įpareigojanti transporto priemonės, kurioje įrengtas skaitmeninis tachografas, vairuotoją kaip papildomą savo veiklos įrodymą – kai tachografe trūksta automatinių ir ranka suvestų įrašų – pateikti veiklos patvirtinimą, jo darbdavio parengtą remiantis 2009 m. gruodžio 14 d. Komisijos sprendimo 2009/959/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/230/EB dėl blanko, naudojamo įgyvendinant socialinius teisės aktus, susijusius su kelių transporto veikla, priede pateiktu blanku.**

2. **Išnagrinėjus antrąjį klausimą nebuvo nustatyta nieko, kas galėtų turėti įtakos Sprendimo 2009/959 priede pateikto blanko galiojimui.**

Parašai.